

luonnos 1.11.2021

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ

Neuvotteleva virkamies

Suvi Ruuska

Muistio

1.11.2021

Liite 1

VALTIONEUVOSTON ASETUS TÄYDENTÄVIEN EHTOJEN LAKISÄÄTEISISTÄ HOITOVAATIMUKSISTA SEKÄ NIIDEN JA HYVÄN MAATALOUDEN JA YMPÄRISTÖN VAATIMUSTEN NOUDATTAMISEN VALVONNASTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN LIITTEEN 2 MUUTTAMISESTA

1. Yleistä

Lainsäädäntö

Euroopan unionin suorien tukien järjestelmän sekä eräiden maaseudun kehittämissuunnitelmien perusteella maksettavien maataloustukien ehtoina on noudatettava täydentäviä ehtoja, joihin kuuluvat lakisäätteiset hoitovaatimukset sekä hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset.

Täydentävistä ehdoista säädetään yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 352/78, (EY) N:o 165/94, (EY) N:o 2799/98, (EY) N:o 814/2000, (EY) N:o 1290/2005 ja (EY) N:o 485/2008 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 (*horisontaaliasetus*) 91—95 artiklassa sekä liitteessä II. Lakisäätteiset hoitovaatimukset ja hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset koskevat seuraavia aloja:

- a) ympäristö, ilmastonmuutos ja maan hyvä maatalouskunto;
- b) kansanterveys sekä eläinten ja kasvien terveys;
- c) eläinten hyvinvointi.

Horisontaaliasetuksen 93 artiklan 1 kohdan mukaan täydentävien ehtojen säännöt ovat kansallisella tasolla vahvistetut horisontaaliasetuksen liitteessä II luetellut unionin lainsäädännön mukaiset lakisäätteiset hoitovaatimukset. Horisontaaliasetuksen 93 artiklan 2 kohdan mukaan lakisäätteisiin hoitovaatimuksiin liittyviä säännöksiä sovelletaan niiden voimassa olevassa muodossa, ja kun on kyse direktiiveistä, sellaisina kuin jäsenvaltiot ovat panneet ne täytäntöön.

Horisontaaliasetuksen nojalla on annettu seuraavat säädökset:

- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 täydentämisestä yhdenmätyn hallinto- ja valvontajärjestelmän sekä suoriin tukiin, maaseudun kehittämistukeen ja täydentäviin ehtoihin sovellettavien maksujen epäämis- ja perumisedellytysten sekä hallinnollisten seuraamusten osalta annettu komission delegoitu asetus (EU) N:o 640/2014;
- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 soveltamissäännöistä yhdenmätyn hallinto- ja valvontajärjestelmän, maaseudun kehittämistoimenpiteiden ja täydentävien ehtojen osalta annettu komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 809/2014.

Horisontaaliasetuksessa ja edellä mainituissa komission antamissa asetuksissa säädetään täydentävien ehtojen noudattamisen valvonnasta sekä ehtojen laiminlyöntiin liittyvistä seuraamuksista.

Täydentäviä ehtoja koskevien säännösten kansallista täytäntöönpanoa koskee Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetun lain (193/2013) 4 §, johon sisältyvän asetuksenantovaltuuden mukaan täydentävistä ehdoista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Täydentävien ehtojen valvonnan suorittamisesta säädetään unionin lainsäädännön lisäksi maatalouden tukien toimeenpanosta annetussa laissa (192/2013). Laissa säädetään muun muassa valvonnan suorittavista viranomaisista. Täydentävien ehtojen noudattaminen on edellytyksenä myös tiettyjen eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetussa laissa (1360/2014) säädettyjen tukien saannille. Myös mainitun lain 4 §:n 5 momenttiin sisältyy valtuus säätää ehdoista tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Edellä mainittujen lakien nojalla on annettu valtioneuvoston asetus täydentävien ehtojen lakisääteisistä hoitovaatimuksista sekä niiden ja hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten noudattamisen valvonnasta (7/2015). Asetuksen liitteissä 1 - 3 yksilöidään horisontaaliasetuksen 93 artiklan 1 kohdan mukaisesti Suomessa noudatettava täydentävien ehtojen sääntöjen kokonaisuus, joka sisältää suoraan sovellettavia EU-asetusten säännöksiä, eräitä sellaisia näiden säännösten kansallisia täytäntöönpanosäännöksiä, jotka ovat olennaisia EU-säännöksen vaatimuksen soveltamiseksi, sekä kansallisia direktiivien täytäntöönpanosäännöksiä.

Ehdotettu muutos

Täydentävien ehtojen lakisääteisistä hoitovaatimuksista sekä niiden ja hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten noudattamisen valvonnasta annetun valtioneuvoston asetuksen liitettä 2 kansanterveyttä, eläinten terveyttä ja kasvien terveyttä koskevista lakisääteisistä hoitovaatimuksista ehdotetaan muutettavaksi. Liitettä 2 ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä otettaisiin huomioon EU-lainsäädännössä ja kansallisessa lainsäädännössä tapahtuneet muutokset, jotka liittyvät eläinten tunnistamiseen ja rekisteröintiin.

2. Perustelut

Liite 2

Asetuksen liitettä 2 kansanterveyttä, eläinten terveyttä ja kasvien terveyttä koskevista lakisääteisistä hoitovaatimuksista ehdotetaan muutettavaksi hoitovaatimusten 6-8 osalta.

Hoitovaatimusten 6-8 osalta liitteeseen päivitetäisiin viittaus voimassa olevaan Euroopan unionin säädökseen, joka koskee eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/429 tarttuvista eläintaudeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta ("eläinterveyssäännöstö") on sovellettu 21.4.2021 lähtien.

Lisäksi hoitovaatimusten 6-8 osalta päivitetäisiin viittaukset kansalliseen lainsäädäntöön. Edellä mainittujen hoitovaatimusten osalta on viitattu eläintunnistusjärjestelmästä annettuun lakiin (238/2010). Koska edellä mainittu laki on kumottu eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetulla lailla (xxx/2021), muutettaisiin viittaus koskemaan nykyisin voimassa olevaa lakia. Lakisääteisinä hoitovaatimuksina 6-8 noudatettaisiin edellä mainitun lain liitteessä mainittuja säännöksiä.

Hoitovaatimusten 6-8 osalta liitteeseen päivitetäisiin eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain nojalla annettu uusi maa- ja metsätalousministeriön asetus eläinten tunnistamisesta ja

rekisteröinnistä (x/2021). Liitteessä määriteltyjä asetuksen pykälää noudatettaisiin lakisääteisinä hoitovaatimuksina.

Voimaantulo

Asetuksen on tarkoitus tulla voimaan x.x.2022.

3. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Asetusehdotuksella ei arvioida olevan vaikutuksia valtion talousarvioon.

4. Lausunnot

Asetusehdotuksesta pyydettiin lausunto ympäristöministeriöltä, Ruokavirastolta, aluehallintovirastoilta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:ltä, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf:ltä, ProAgria Keskusten Liitolta, Svenska lantbrukssällskapens förbund rf:ltä, Suomen Eläinlääkäriliitto ry:ltä, Eläinsuojeluliitto Animalia ry:ltä ja SEY Suomen Eläinsuojeluyhdistysten liitto ry:ltä.

5. Laintarkastus